

Uvodnik

Hrvatsko andragoško društvo od 2002. godine svake druge godine organizira međunarodnu konferenciju o obrazovanju odraslih. To je jedno od rijetkih mjesta na kojem se hrvatski andragozi redovito susreću sa svojim domaćim i stranim kolegama, afirmirajući ovo važno obrazovno područje. Na tim se konferencijama predstavljaju nova znanstvena postignuća u području obrazovanja odraslih, raspravlja se o aktualnim trendovima u obrazovanju odraslih, a to je ujedno i mjesto poticajnih susreta domaćih znanstvenika s kolegama iz susjednih i drugih europskih zemalja. Dosad su održane četiri konferencije nakon kojih su tiskani zbornici s izlaganjima sudionika. Tema prve konferencije 2002. godine bila je „Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje“. Druga konferencija održana je 2004. godine, i to o temi „Obrazovanje odraslih - ključ za XXI. stoljeće“. Treća konferencija održana je 2007. godine o temi „Obrazovanje odraslih za ekonomiju znanja“. Četvrta konferencija 2009. godine bila je posvećena problemu neformalnog obrazovanja i informalnog učenja odraslih. Već na ovoj konferenciji započela je suradnja Hrvatskog andragoškog društva i tadašnje Agencije za obrazovanje odraslih. Afirmiranjem cjeloživotnog učenja kao dominantnog obrazovnog diskursa neformalno i informalno učenje dobivaju na važnosti. Konferencija je pružila mogućnost predavljanja dosadašnjih istraživačkih rezultata na ovom području, otvaranja novih teorijskih pitanja i ponude nove mogućnosti andragoškog rada. U radu svake od navedenih konferencija sudjelovalo je stotinjak sudionika iz desetak zemalja.

Ovakve konferencije imaju višestruku važnost – one su jedino mjesto na kojem se u Hrvatskoj kontinuirano znanstveno raspravlja o obrazovanju odraslih. Na taj se način obnavlja nekadašnja tradicija andragoških skupova u Poreču i Crikvenici, a istodobno nastoje se ponovno afirmirati napori hrvatskih znanstvenika na ovom važnom društvenom području te ih se vrednovati u raspravi s domaćim i stranim kolegama. Ove konferencije imaju važnost za provjeru istraživačkih nalaza, ali su i mjesto susreta i poticaja istraživačke suradnje. Zbornici su, uz ovaj Glasnik, gotovo jedini kontinuirani nakladnički dokaz da u proteklih 10-ak godina djeluje hrvatska andragoška stručna i znanstvena zajednica.

Peta Međunarodna konferencija o obrazovanju odraslih posvećena je andragoškoj profesiji i kompetencijama osoba koje se bave obrazovanjem odraslih. Izbor teme određen je praktičnom potrebom da se odgovori na pitanje o mjestu i načinu rada onih koji sudjeluju u provedbi obrazovanja odraslih. Kakvi su to stručnjaci, kakve kompetencije imaju i čime se sve oni bave? To, naravno, nije samo lokalno pitanje, ono se uklapa u Akcijski plan za provedbu cjeloživotnog učenja u EU, a nadovezuje se na regionalna i

europska istraživanja, o čemu smo već pisali u Glasniku. Naša konferencija nije tek prijenosnik istraživačkih nalaza iz Belgije, Srbije, Slovenije ili Njemačke, nego nastoji otvoriti raspravu o osnovnim rezultatima tih istraživanja, komparacijama domaćih i stranih istraživanja te specifičnostima naše andragoške prakse. Različitost ekonomskih, socijalnih, političkih i kulturnih aktivnosti upućuje na važnost pažljive komparativne analize različite provedbe istih obrazovnih zadataka. Andragozi su za takav dijalog uvijek bili otvoreni.

Organizatorska uloga Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih pokazuje da i u Hrvatskoj jača nastojanje da se obrazovna politika temelji na stručnim i znanstvenim analizama, odnosno na dokazima i provjerama stanja. Pritom je sigurno važna uloga onih koji se najviše bave obrazovanjem odraslih - stručno ili znanstveno. Mislimo da je, stoga, održavanje ovih konferencija potrebno andragoškoj zajednici i svim ključnim dionicima obrazovne politike. Rasprava koja će uslijediti i tekstovi u budućem zborniku sigurno će ostaviti trag u daljnjem razvoju obrazovanja odraslih u Hrvatskoj.

Suradnja Hrvatskog andragoškog društva i Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u ovim je aktivnostima logična i primjerena. Agencija je javna ustanova osnovana 2010. godine, a djelatnost su joj poslovi planiranja, razvijanja, organiziranja, provedbe, praćenja i unaprjeđivanja sustava strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih. Uporište za uključivanje Agencije u organizaciju znanstvene konferencije vezane uz ovu temu leži u Zakonu o Agenciji o strukovnom obrazovanju i obrazovanju odraslih koji navodi da Agencija, među ostalim, obavlja analitičke, razvojne i istraživačke poslove za djelatnost sustava strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih te provodi osposobljavanje i stručno usavršavanje zaposlenih u sustavu strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih. No, nužnost poticanja rasprave o obilježjima suvremenog andragoga, profesionalnom statusu osoba koje se bave obrazovanjem odraslih i njihovim kompetencijama nije rezultat samo zakonski propisanih poslova Agencije, nego proizlazi i iz niza dokumenata koji reguliraju i strateški određuju ovaj važan segment obrazovnog sustava. Strategija obrazovanja odraslih ističe važnost podizanja atraktivnosti zanimanja nastavnika u obrazovanju odraslih te je mjera njihova trajnog usavršavanja. Zakon o obrazovanju odraslih definira ulogu i status andragoških djelatnika te također ističe njihovo pravo, ali i obvezu u pogledu stručnog i andragoškog usavršavanja.

Organizaciji Međunarodne konferencije Agencija pristupa s iskustvom kontinuirane stručne i savjetodavne djelatnosti usmjerene na povećanje kvalitete rada nastavnika, ustanova i cjelokupnog sustava

obrazovanja odraslih. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (odnosno Agencija za obrazovanje odraslih u prethodnom razdoblju) posljednjih godina organizirala je i provela niz aktivnosti stručnog usavršavanja nastavnika u obrazovanju odraslih. U ovoj 2011. godini također je planirano organiziranje niza edukacijskih radionica, u nekoliko gradova, koje su koncipirane kroz dva osnovna modula - Andragoški modeli poučavanja i Primjena andragoške didaktike. Za kvalitetan rad u obrazovanju odraslih uz ključne kompetencije, kao što su komunikacijske vještine, potreban je cijeli niz posebnih andragoških znanja, primjerice poznavanje specifičnosti metoda rada s odraslim osobama, i vještina, kao što su one vezane uz interaktivno poučavanje, motiviranje polaznika i slično. Svijest o važnosti ovih elemenata rezultirala je, u prvom redu, provedbom ovih sadržaja u pr ograde usavršavanja koje Agencija provodi, zatim sudjelovanjem predstavnika Agencije u radu niza inicijativa, stručnih skupova i radnih skupina usmjerenih na unaprjeđenje kompetencija i statusa andragoških djelatnika, a u konačnici i organizacijom ove konferencije.

Vjerujemo da će odabir teme i suradnja Hrvatskog andragoškog društva i Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih potaknuti zanimljiva izlaganja te objavljivanje inovativnih radova. Sve to bi trebalo pomoći unaprjeđivanju obrazovne politike i prakse obrazovanja odraslih na temelju rezultata predstavljenih istraživanja. Hrvatska andragoška zajednica u tome ima dugogodišnju tradiciju koja nas obavezuje, jednako kao aktualno socijalno i gospodarsko okruženje u kojem djelujemo.

*Organizacijski odbor
5. Međunarodne konferencije
o obrazovanju odraslih*